

OBECNÍ ÚŘAD V LESONICÍCH
došlo: 31. 1. 2022
č.j.: 113/2022

KRAJSKÝ ÚŘAD KRAJE VYSOČINA
Odbor životního prostředí a zemědělství
Žižkova 1882/57, 586 01 Jihlava, Česká republika
tel.: 564 602 502, e-mail: posta@kr-vysocina.cz

Číslo jednací: KUJI 53537/2021
Sp. zn.: OZPZ 2185/2020
Vyřizuje/telefon: Švíková/564 602 590

Rozhodnutí

Krajský úřad Kraje Vysočina, odbor životního prostředí a zemědělství (dále též „OŽPZ KrÚ Kraje Vysočina“), jako příslušný orgán ochrany přírody podle ust. § 77a odst. 5 písm. o) zákona č. 114/1992 Sb., o ochraně přírody a krajiny v pozdějších zněních (dále též „zákon o ochraně přírody“) na základě žádosti společnosti Rybářství Lipnice a.s., IČ: 4996911, Lipnice 20, 380 01 Český Rudolec (dále též „žadatel“)

I.

povoluje výjimku

dle § 56 odst. 1 a 2 písmeno b) a c) zákona o ochraně přírody ze zákazů uvedených § 50 odst. 2 téhož zákona **k odchytu a usmrcování, odstraňování hrází, rušení a zásahu do užívaného biotopu, držení nebo dopravování** usmrcených jedinců či jejich částí **bobra evropského** (*Castor fiber*), který je silně ohrožený druhem dle vyhlášky 395/1992 Sb. a zároveň je předmětem ochrany podle práva Evropského společenství. Výjimka je udělena pro lokality:

- **obvodová stoka kolem rybníka Nový u Háje** (p.č. 841/4 k.ú. Litohoř a p.č. 4256/7, 4256/1k.ú. Moravské Budějovice);
- **rybník Nový u Háje** k.ú. Moravské Budějovice;
- **rybník Nový (Šingrot)** k.ú. Moravské Budějovice;

Výjimka je udělena za těchto podmínek:

1. Výjimka se vztahuje na vodní plochu rybníků (plocha dle výměry v KN) a obvodové stoky a na území ohraničené vzdáleností 100 m od břehové linie stoky a rybníků.
2. Usmrcování bobrů bude provedeno mimo období rozmnožování (mimo květen až červenec běžného roku) a bude provedeno v souladu se zákonem č. 449/2001 Sb., o myslivosti (dále jen zákon o myslivosti), ve znění pozdějších předpisů, odstřelem loveckou palnou zbraní nebo odchytem do pastí s následným usmrcením palnou zbraní. Při odchytu a následném humánním usmrcení nesmějí být porušena ustanovení zákona č. 246/1992 Sb., na ochranu zvířat proti týrání, ve znění pozdějších předpisů a veterinární předpisy.
3. Odstřel či odchyt bobrů mohou provádět pouze osoby oprávněné podle zákona o myslivosti.
4. Usmrcený bobr může být žadatelem využit za podmínek uvedených dále. Zvířata usmrcená podle této výjimky ani výrobky z nich nesmějí být předmětem obchodní činnosti.
5. Žadatel nahlásí Krajskému úřadu Kraje Vysočina, odboru životního prostředí a zemědělství, elektronickou poštou (svikova.b@kr-vysocina.cz) do 3 dnů od usmrcení každého bobra datum, hodinu a místo (GPS souřadnice) usmrcení, jméno lovce, způsob lovu, počet ulovených kusů, jejich pohlaví a hmotnost **v nevyvrženém stavu**. Hlášení bude dále obsahovat informaci o tom, jak bude s usmrceným jedincem naloženo. Usmrcený jedinec

musí být k dispozici 48 hodin od doručení hlášení správnímu orgánu, pokud nebude se správním orgánem dohodnuto jinak a musí být udržován v takovém stavu, aby bylo možné případně odebrat tkáňové vzorky pro potřeby výzkumu.

6. Odstraňování bobřích hrází bude probíhat mimo období zimování (mimo listopad až únor běžného roku) a mimo období rozmnožování (mimo květen až červenec běžného roku).
7. Zасыpávání propadlých nor z povrchu terénu je možné po ověření nepřítomnosti živočichů.
8. Každoročně po dobu platnosti výjimky žadatel předloží odboru životního prostředí Krajského úřadu Kraje Vysočina zprávu o počtu bobrů usmrčených podle této výjimky a počtu a termínu odstraňovaných hrází (s lokalizací GPS souřadnicemi). Zpráva bude předložena vždy nejpozději do 31. prosince běžného roku a bude obsahovat souhrnné údaje specifikované v bodu č. 5.

II.

povoluje výjimku

dle § 56 odst. 1 a 2 písmeno b) a c) zákona o ochraně přírody ze zákazů uvedených § 50 odst. 2 téhož zákona **k odstraňování hrází, rušení a zásahu do užívaného biotopu jedinců bobra evropského** (*Castor fiber*), který je silně ohrožený druhem dle vyhlášky 395/1992 Sb. a zároveň je předmětem ochrany podle práva Evropského společenství. Výjimka je udělena pro lokality:

- rybník Vidlák p.č. 1894 k.ú. Jakubov u Moravských Budějovic;
- rybník Voráč p.č. 1918 k.ú. Jakubov u Moravských Budějovic;
- rybník Utopenec p.č. 191 k.ú. Lesonice;
- rybník Žabinec p.č. 2407/1 k.ú. Martínkov.

Výjimka je udělena za těchto podmínek:

1. Odstraňování bobřích hrází bude probíhat mimo období zimování (mimo listopad až únor běžného roku) a mimo období rozmnožování (mimo květen až červenec běžného roku).
2. Zасыpávání propadlých nor z povrchu terénu je možné po ověření nepřítomnosti živočichů.
3. Instalace opatření proti utěsnění výpustného zařízení například tzv. klamače, které bude nezbytné provádět za snížené hladiny, bude prováděno mimo období zimování (mimo listopad až únor běžného roku) a mimo období rozmnožování (mimo květen až červenec běžného roku).

III.

nepovoluje výjimku

dle § 56 odst. 1 a 2 písmeno b) a c) zákona o ochraně přírody ze zákazů uvedených § 50 odst. 2 téhož zákona **k odchytu a usmrcování jedinců bobra evropského** (*Castor fiber*), který je silně ohrožený druhem dle vyhlášky 395/1992 Sb. a zároveň je předmětem ochrany podle práva Evropského společenství. Výjimka je neudělena pro lokality:

- rybník Vidlák p.č. 1894 k.ú. Jakubov u Moravských Budějovic;
- rybník Voráč p.č. 1918 k.ú. Jakubov u Moravských Budějovic;
- rybník Utopenec p.č. 191 k.ú. Lesonice;
- rybník Žabinec p.č. 2407/1 k.ú. Martínkov.

Výjimka se povoluje na dobu určitou do 31. 12. 2026

Účastníci řízení podle § 27 odst. 1 správního řádu:

Rybářství Lipnice a.s., IČ: 4996911, Lipnice 20, 380 01 Český Rudolec

Odůvodnění:

Podáním žádosti společnosti Rybářství Lipnice a.s., IČ: 4996911, Lipnice 20, 380 01 Český Rudolec bylo ve smyslu § 44 odst. 1 zákona č. 500/2004 Sb., správní řád (dále též „správní řád“) zahájeno řízení o výjimce dle § 56 zákona o ochraně přírody.

Správní orgán oznámil zahájení řízení známým účastníkům. Na základě ustanovení § 71 odst. 3 zákona o ochraně přírody má postavení účastníka předmětného řízení město Moravské Budějovice a obce Jakubov u Moravských Budějovic, Lesonice, Litoňov a Martínkov. V daném regionu se nepřihlásilo žádné občanské sdružení, které chtělo být informováno o zahajovaných řízeních v uvedené věci. OŽPZ KrÚ Kraje Vysočina uvedeným dopisem současně umožnil účastníkům řízení uplatnit svá práva před vydáním rozhodnutí, zejména ve smyslu § 36 odstavce 3 správního řádu právo vyjádřit se k jeho podkladům a činit další úkony a návrhy ve smyslu § 36 a § 38 správního řádu. Žádné z občanských sdružení se nepřihlásilo do tohoto správního řízení a do vydání rozhodnutí se k řízení vyjádřilo Povodí Moravy, s.p. a Agentura ochrany přírody a krajiny.

Podklady pro vydání rozhodnutí tvoří žádost včetně příloh, protokol z ústního jednání, doplnění žádosti žadatelem, místní šetření a skutečnosti obecně známé, veřejně dostupné a abstrahované z odborné literatury (nahlížení do nálezkové databáze Agentury ochrana a přírody, do katastru nemovitostí, údaje o biologii předmětného druhu atd.).

Předmětem záměru žádosti je ve většině případů zajistit bezpečnost vodních děl a plnění jejich funkcí a to buď přijetím vhodných technických opatření, nebo odstraněním následků bobřích aktivit, případně usmrcování jedinců. V případech, kdy nelze taková opatření provést bez zásahu do základních podmínek ochrany bobra evropského, jako zvláště chráněného druhu, je nezbytné předchozí povolení výjimky dle §56 zákona o ochraně přírody. Územně bylo žádáno pro udělení výjimky pro katastrální území Moravské Budějovice, Jakubov u Moravských Budějovic, Lesonice, Litoňov a Martínkov. Následně byla žádost upřesněna na lokality ve správě žadatele, tj. obvodová stoka kolem rybníka Nový u Háje (p.č. 841/4 k.ú. Litoňov a p.č. 4256/7, 4256/1k.ú. Moravské Budějovice), rybník Nový u Háje (k.ú. Moravské Budějovice), rybník Nový (Šingrot) (k.ú. Moravské Budějovice), rybník Vidlák (p.č. 1894 k.ú. Jakubov u Moravských Budějovic), rybník Voráč (p.č. 1918 k.ú. Jakubov u Moravských Budějovic), rybník Utopenec (p.č. 191 k.ú. Lesonice) a rybník Žabinec (p.č. 2407/1 k.ú. Martínkov). Žadatel obhospodařuje výše uvedenou soustavu rybníků, která napájí rybí sádky v Moravských Budějovicích. Některé vodní plochy rybníků, například rybník Nový u Háje, nejsou zanedbatelné výměry a v případě havárie by mohly způsobit vážné problémy na toku pod nimi. Pracovníky žadatele bylo fyzicky pozorováno několik jedinců bobra evropského přibližně již od roku 2005 na obvodové stoce kolem rybníka Nový u Háje k.ú. Moravské Budějovice. Zde si vytvořil kolonii a odtud se postupem času rozšiřoval směrem po a proti toku na další rybníky a přilehlé toky. Dnes se bobr vyskytuje prakticky po celé délce povodí řeky Rokytne. V posledních letech se situace na toku velmi zhoršila. Na celém povodí až na sádky je sledována aktivita bobra v řádu několika desítek kusů. Přibývají spousty okousaných a popadaných dřevin, staveb hrází na toku, provrtaných hrází na obvodové stoce, které způsobují, že se voda vylévá z koryta, zaplavuje okolní zemědělské pozemky a následně už neteče dále obvodovou stokou potřebnou pro fungování rybích sádek (zvláště na jaře a na podzim, kdy je potřeba voda pro sádkování ryb), ale teče různými místy do rybníka Nový u Háje, ze kterého voda teče do vodního toku Rokytka, která protéká pod rybími sádkami. V tuto chvíli lze jednoznačně konstatovat, že se bobr v k.ú. Moravské Budějovice, Litoňov, Jakubov u Moravských Budějovic, Lesonice a Martínkov trvale zdržuje a rozmnožuje a počty jedinců začínají exponenciálně narůstat. Z toho důvodu vznikají obavy spojené s ohrožením bezpečnosti vodních děl.

Ve smyslu ustanovení § 50 zákona o ochraně přírody je zakázáno škodlivě zasahovat do přirozeného vývoje zvláště chráněných živočichů, mj. jiné je zakázáno je chytat, rušit, zraňovat, usmrcovat, sbírat a přemísťovat jejich vývojová stádia. Chráněn je též jejich biotop a sídla.

Bobr evropský je klíčový druh mokřadních a břehových ekosystémů, který na některých stanovištích může pozitivně ovlivňovat kvalitu a akumulaci vody v krajině, na straně druhé se životní projevy bobrů dostávají do střetu s hospodářskými zájmy člověka, například okus a kácení dřevin, hloubení nor, stavění hrází, zaplavování pozemků. Všechny činnosti bobra jsou jeho přirozeností, které mají zajistit jeho přežití a rozmnožení a proto zásah do těchto projevů jsou zásahem do biotopu a sídla a rušením ve vývoji zvláště chráněného druhu.

Základní podmínkou, která musí být splněna při povolení každé výjimky ze základních podmínek zvláště chráněných druhů, je převaha daného veřejného zájmu nad zájmy ochrany přírody. Podstatou každého řízení o druhové výjimce je tedy konfrontace společenského přínosu povolované aktivity a ztráty pro předmětný zvláště chráněný druh. V případě bobra evropského hovoří ve prospěch v části povolovaného záměru skutečnost, že populace bobrů v dotčeném regionu je rozšířena plošně a lze ji považovat za převážně stabilní. Trvalá eliminace bobrů z prostoru přírodní stoky a navazujících dvou rybníků lze v měřítku areálu jejich rozšíření považovat za bezvýznamný zásah, který tuto populaci nemůže ohrozit. Lokalita obvodové stoky a rybník Nový u Háje a rybník Nový (Šingrot), je svou rozlohou přibližně teritorium jedné bobří rodiny. Lze tedy předpokládat, že reálný vliv odstřelu na početnost bobrů nebude mít významný negativní vliv na celkovou populaci v dotčeném regionu. Povolení odchytu a usmrcování včetně odstraňování hrází, rušení a zásah do užívaného biotopu (zasypávání propadlých nor) na lokalitách obvodové stoky kolem rybníka Nový u Háje, na rybníku Nový u Háje (k.ú. Moravské Budějovice) a na rybníku Nový (Šingrot) (k.ú. Moravské Budějovice) je z důvodu zajištění bezpečného provozu a funkčnosti těchto objektů. Orgán ochrany přírody tedy spatřuje veřejný zájem v ochraně veřejného zdraví a bezpečnosti a současně zamezení vzniku závažné škody na majetku žadatele. Činnost bobrů je na uvedených lokalitách velmi patrná a dlouhodobá. Tento aspekt je z předložených faktů zřetelný a situace na lokalitě je správním orgánu známa i ze znalosti místních poměrů získaných správní činností. Je zřejmé, že pokračujícím poškozováním hrází přírodní stoky by došlo k jejímu poškození natolik, že by neplnila svoji funkci přívodu vody na sádky. Dalším důvodem pro povolení výjimky má být zajištění bezpečného provozu rybníků Nový u Háje a Nový (Šingrot), protože hráz poškozená norami nedává záruku plné funkčnosti. V poškozených místech může docházet k průsaku, tím ztratě vody z rybníka a v budoucnu k zaplavení navazujících pozemků. V případě protržení poškozené hráze by pak mohlo dojít i ke ztrátě na rybách a ohrožení zástavby pod nimi. Bezpečnostním rizikem jsou i případné propadlé kaverny v hrázích, které při pohybu osob nebo při údržbě hráze mohou být příčinou zranění osob nebo poškození techniky. Záměr tak naplňuje aktivity specifikované v ustanovení § 56 odst. 2 písm. c) zákona o ochraně přírody a nepřímo též podle odst. 2 písmeno b) téhož ustanovení.

Pro odchyt a usmrcování jedinců stanovil správní orgán podmínky, které vychází z obecné znalosti chování bobrů. Stometrové pásmo kolem hranice rybníků Nový u Háje a Nový (Šingrot) a naváděcí stoky stanovil správní orgán pro možnost lepšího zajištění a organizace lovu. Rozšíření prostoru pro lov nad uvedený rámec, tj. na celé katastrální území považuje správní orgán již za nadbytečné z hlediska účelu, pro který je výjimka povolena, jelikož bobři se nevzdalují od vodních ploch a toků na větší vzdálenosti.

Povolovaný způsob usmrcení vychází po předchozí konzultaci s AOPK usmrcování odstřelem, a to jako přímý způsob lovu i jako způsob usmrcení v kombinaci s odchytom do pastí. Smyslem takto specifikované podmínky je zajistit použití obvyklých metod lovu a zároveň dosáhnout jeho

potřebné účinnosti a současně zabránit týrání jedinců. Současně byla omezena i doba provádění, také z důvodu nadbytečného stresování jedinců.

Výjimka nestanovuje žádné limity v počtu ulovených bobrů. Tvorbu nor v hrázích a březích lze očekávat na každém rybníku, na kterém bobří nacházejí potravu, neboť nory jsou nejčastějším typem bobřího obydlí. Dle účelu lze nory rozdělit na sídelní a úkrytové. Sídelní nora v bobřím teritoriu může být jedna, ale u početnějších rodin nelze vyloučit přítomnost většího počtu (nejčastěji dvou až tří) těchto nor. Jedná se o systém podzemních chodeb vedoucích z vody, v jejichž centru se nachází sídelní komora. Úkrytové nory slouží jako přechodný úkryt a v teritoriu bobrů se jich nachází velké množství (řádově desítky). Úkrytová nora může dosahovat délky od několika desítek centimetrů až po několik metrů. Vzdálenost mezi úkrytovými norami může být jeden či více metrů. Jedna rodina je tvořena nejčastěji 4 - 6 jedinci. I v případě likvidace celé rodiny bude teritorium obsazeno do jednoho až dvou let novými bobry, proto správní orgán prozatím neomezil počet lovených bobrů, ale omezil dobu lovení, tak aby nedocházelo k nadbytečnému stresování jedinců.

Pro nakládání s usmrcenými bobry nestanovil správní orgán žádné zvláštní podmínky a je ponecháno na žadateli, jak usmrcené jedince využije. V tomto ohledu je nakládání s usmrceným zvířetem omezeno pouze podmínkou č. 5, která stanovuje žadateli povinnost oznámit do 3 dnů usmrcení každého bobra správnímu orgánu. Toto oznámení má především evidenční význam. Uchování kadaveru je zároveň nezbytné pro případ, že by bylo nutno odebrat biologický materiál pro potřeby výzkumu. Stanovenou lhůtu pro uchování kadaveru lze zkrátit včasným kontaktováním správního orgánu (např. telefonicky) a dohodou o případném odběru. Podmínka č. 4 vylučuje možnost využití usmrceného zvířete či produktů z něj pro obchodní účely, neboť smyslem výjimky je ochrana majetku, předcházení škodám a eliminace bezpečnostních rizik v souvislosti s činností bobra. Vzhledem k tomu, že bobra je zvláště chráněným živočichem v kategorii silně ohrožených druhů, je třeba vyloučit jakékoli neodůvodněné škodlivé zásahy do jeho ochranných podmínek nebo vedlejší motivaci, která by mohla vést ke zneužití výjimky.

Podmínka č. 8 má zajistit, aby správní orgán dostával včasné informace o aktivitách podle této výjimky. K tomu mají sloužit vedle uvedených oznámení o usmrcení každého bobra i kontroly prováděné správním orgánem. Povinnost žadatele oznámit každoročně odboru životního prostředí Krajského úřadu Kraje Vysočina aktivity provedené na základě této výjimky vychází z informační povinnosti orgánu ochrany přírody stanovené § 56 odst. 7, podle níž správní orgán oznamuje Ministerstvu životního prostředí ČR zásahy provedené na základě povolených výjimek. Údaje žadatele budou sloužit jako podklad pro toto oznámení a zároveň poskytnou orgánu ochrany přírody zpětné informace o využití výjimky.

Správní orgán se zabýval alternativními možnostmi, které by mohly zabránit poškození hrází a předejít tak uvedeným bezpečnostním rizikům i následným výdajům na sanaci škod. Každé takové opatření je však funkční pouze v případě, že účinně zabrání bobrům v přístupu k hrázím. Alternativou k usmrcování bobrů by proto mohlo být technické zabezpečení vodního díla způsobem, který by zabránil bobrům v hrabání nor. V případě obvodové stoky a navazujících rybníků praxe ukazuje, že způsob ochrany je nedostatečný, protože bobří zakládají vstup do nory pod úroveň paty hráze obvodové stoky a pod opevněním se dokáží podhrabat. Pokud by tedy mělo být použito účinné technické zabezpečení, musela by vrstva lomového kamene či ochranná síť přesahovat až do určité vzdálenosti na dno obvodové stoky a dno rybníka, nebo by součástí opatření musela být bariéra zapuštěná v místě paty hráze do dostatečné hloubky pod úroveň dna. Lze předpokládat, že v porovnání s cenou prosté rekonstrukce hrází s následnou pokládkou lomového kamene by takové řešení znamenalo náklady výrazně vyšší. Takovéto opatření je tedy alternativou pouze teoretickou, neboť nenaplnuje důležitý znak, a tím je

technická a ekonomická dostupnost a uspokojivost použitého řešení. I v případě, že by náklady na toto opatření byly hrazeny z dotačních titulů, je účelnost takto vynaložených společenských prostředků značně diskutabilní. Správní orgán zastává názor, že ochrana zvláště chráněných druhů by neměla být prosazována na nejvyšší dosažitelné úrovni, ale měla by vždy pragmaticky stanovit rozumnou míru, kdy ústupky nebo naopak vynaložené náklady ve prospěch těchto druhů přinesou odpovídající efekt.

S otázkou jiného řešení souvisí i možnost finanční kompenzace vzniklé škody. V této souvislosti je třeba připomenout, že podle zákona č. 115/2000 Sb. o poskytování náhrad škod způsobených vybranými zvláště chráněnými živočichy lze škody způsobené bobrem evropským hradit. Věcný rozsah škod, které bobr v praxi reálně působí, je však omezen pouze na škody na nesklizených polních plodinách nebo na trvalých porostech. Škody na jiném typu majetku podle současné právní úpravy hradit nelze. Tento fakt považuje správní orgán za jeden z argumentů ve prospěch výjimky a potažmo účinnější prevence.

V otázce finanční kompenzace lze uvést též možnost náhrady za ztížení zemědělského nebo lesnického hospodaření podle § 58 zákona. Tento institut přiznává vlastníku rybníka právo na náhradu újmy v případě, že tato újma vznikne v důsledku omezení vyplývajícího z části třetí až páté zákona včetně prováděcích předpisů nebo rozhodnutí vydaného na jejich základě. Avšak v kontextu náhrad škod způsobených bobrem na rybníku jako vodním díle a s tím spjatých možných negativních dopadů na přítomnou rybí obsádku není možné tento finanční nástroj použít.

Při posouzení, zda daný záměr ovlivní udržení populace bobra evropského v příznivém stavu, použil správní orgán jako výchozí podklad Program péče o bobra evropského v ČR (dále jen Program péče). Tento dokument je koncepcí managementu předmětného druhu v ČR, Ministerstvem životního prostředí ČR byl schválen v říjnu 2013 a jeho realizací je pověřena AOPK ČR, s níž byly také jednotlivé aspekty povolované výjimky konzultovány. V rámci této konzultace AOPK uvedla, že stěžejní částí Programu péče je tzv. zonace diferencované ochrany, tj. rozdělení území ČR na zóny A, B, C. Přístup k ochraně předmětného druhu v jednotlivých zónách se liší dle míry rizika vzniku závažných škod. Zóna A (asi 0,9 % území ČR) je z větší části tvořena lokalitami soustavy Natura 2000, v nichž je bobr předmětem ochrany. V této zóně je hlavním záměrem ochrana a rozvoj přítomného bobřího osídlení. V zóně C (cca 13,3 % území ČR) je výskyt druhu vzhledem k riziku vzniku závažných škod na jihočeských rybníčních soustavách nežádoucí. Na zbývajícím území, v tzv. zóně B (cca 85,9 % území ČR), není cílem umožnit vznik plošného osídlení, ale vyváženě vytvářet podmínky pro řešení závažných dopadů na hospodářskou činnost, správu a využívání krajiny a zároveň umožnit výskyt druhu na lokalitách, kde k závažným škodám nedochází.

Praktický management druhu má spočívat v kombinaci technických opatření a eliminace bobrů na místech, kde hrozí závažnější škody či ohrožení veřejné bezpečnosti nebo tam, kde technická opatření nelze aplikovat. Takovými lokalitami jsou vodní nádrže, na kterých činnost bobrů ohrožuje jejich bezpečnost a negativně ovlivňuje jejich provozní spolehlivost.

Podle údajů AOPK ČR velikost populace bobra evropského na území České republiky narůstá. V roce 2011 byla jeho početnost odhadována na 3500 jedinců, v současné době lze očekávat početnost vyšší jak 6000 jedinců. Eliminace bobřího osídlení na jedné lokalitě neovlivní pozitivní růstový trend naší populace tohoto druhu a udržení jejího příznivého stavu z hlediska ochrany.

Plochy žadatele se podle Programu péče nachází v zóně B, kde se podle povahy střetu s jinými aktivitami předpokládá diferencovaný přístup k ochraně bobra. Aktuální poškození hrází na přívodní stoce a souvisejících rybnících Nový u Háje a Nový (Šingrot) lze považovat za

modelový případ kolize mezi ochranou druhu na jedné straně a bezpečností a ekonomikou provozu rybníka na straně druhé. Lokální eliminace bobrů je tedy v tomto případě v souladu s koncepcí jeho plošné ochrany.

Na druhé straně ale vliv činnosti bobrů na rybnících Vidlák, Voráč, Utopenec a Žabinec je sice trvalý (OŽPZ KrÚ Kraje Vysočina průběžně stav monitoroval v r. 2021), ale doposud není takových rozměrů, že by ohrožoval stabilitu objektů a tudíž i jejich provozní spolehlivost, a proto zde nebyl povolen odstřel a usmrcování jedinců, ale pouze eliminace jejich činností, která by mohla mít vliv na provoz rybníků. Veřejný zájem na bezpečnosti těchto vodních děl a též zájem na prevenci škod na výtěžcích z uvedených rybníků (tj. dle § 56 odst. 2 písmeno b) a c) zákona o ochraně přírody) je dán. Současně lze aplikovat technická opatření pro zajištění žádaného provozu předmětných rybníků a také nejsou tato opatření ekonomicky nedostupná a mohou být dostatečně účinná. Správní orgán v tomto případě neshledává důvod, který by mohl vést k povolení odstřelu a odchytu jedinců. Výjimku za zákazů u zvláště chráněných druhů je možno povolit jen v rozsahu, který má na posuzovaný zvláště chráněný druh nejmenší dopad (je nejméně invazivní) a zároveň lze očekávat účinnost povoleného zásahu k ochraně zákonem vyjmenovaných zájmů (zde zájem prevence závažných škod a zájem na veřejné bezpečnosti vodních děl). Podmínky stanovené ve výroku II. zakazují zásahy v citlivých obdobích (zimování a rozmnožování bobra).

Platnost výjimky omezil správní orgán datem 31. 12. 2026. Pětileté období platnosti bylo stanoveno s ohledem na skutečnost, že rozšíření bobra evropského v regionu má převážně stabilizovaný charakter. K omezení výjimky na dobu pěti let přistoupil správní orgán také proto, aby bylo možné v případném následujícím řízení reagovat na relevantní změny a poznatky z praxe, a také na efektivitu povolovaných opatření, specifikaci omezujících podmínek apod. Orgán ochrany přírody může kontrolovat dodržování podmínek tohoto rozhodnutí. Nedodržení těchto podmínek může být důvodem ke zrušení výjimky a použití sankcí podle platných právních předpisů.

Z výše uvedeného bylo rozhodnuto, tak jak je uvedeno ve výroku.

Poučení o odvolání

Proti výroku tohoto rozhodnutí mohou podle § 81 správního řádu účastníci řízení do 15-ti dnů ode dne doručení tohoto rozhodnutí (dle § 40 odst. 1 písm. a) správního řádu se lhůta počítá ode dne následujícího po dni doručení) podat odvolání k Ministerstvu životního prostředí a to podáním u Krajského úřadu Kraje Vysočina, odboru životního prostředí a zemědělství. Případné odvolání musí mít náležitosti uvedené v § 82 odst. 2 správního řádu.

V Jihlavě dne: 27. 1. 2022

Ing. Barbora Švíková
úředník odboru životního prostředí a zemědělství

Rozdělovník

Účastníci řízení (datovou schránkou):

1. Rybářství Lipnice a.s., IČ: 4996911, Lipnice 20, 380 01 Český Rudolec
2. Město Moravské Budějovice, IČ: 00289931, nám. Míru 31, 67602 Moravské Budějovice
3. Obec Jakubov u Moravských Budějovic, IČ: 00289493, Jakubov u Moravských Budějovic 155, 67544 Jakubov u Moravských Budějovic
4. Obec Lesonice, IČ: 00289752, Lesonice 117, 67544 Lesonice
5. Obec Litohoř, IČ: 00378062, Litohoř 155, 67544 Litohoř
6. Obec Martínkov, IČ: 00378151, Martínkov 29, 67544 Martínkov